

Besluitnota

- Dienstbesluit
 AMT besluit
 Collegebesluit

Datum 9-8-2011
Dienst/afdeling /RO/EZ-BWT
Opsteller Marleen Stoutjesdijk
Telefoon 367 8525
E-mail marsto3r@roez

Inliggende
registratienrs.

Registratienr. RO11.2671032

Overleg gepleegd met:

- dienst(en)
 sectoroverleg PO Leefomg
 portefeuillehouder
 overig

Publiciteit PB
persbericht PC
persconferentie APC
aparte
persconferentie NP
niet publicabel

Onderwerp

Evaluatie vandalismebestendigeabri's

Concept-besluit

Gebruik opmaakprofiel Dictum voor opsomming

Het college besluit:

1. kennis te nemen van de evaluatie vandalismebestendigeabri's;
2. de brief daarover aan de raad vast te stellen.

Onderwerp:	Evaluatie vandalismebestendige abri's
Datum besluitnota:	06-07-2011-8-2011
Afdeling:	RO/EZ BWT

Samenvatting

In het najaar van 2009 heeft de raad op initiatief van de ChristenUnie besloten dat we een proef zouden gaan doen met vandalismebestendige abri's. In juli 2010 is deze proef gestart en is toegezegd dat we deze na ongeveer een jaar zouden evalueren. Voor u ligt een raadsbrief met daarin een korte evaluatie en een voorstel voor het vervolg.

De eerste resultaten van de proef zijn voorzichtig positief, maar ze geven onvoldoende informatie om echte conclusies te trekken. Bovendien lijkt de noodzaak voor vandalismebestendige abri's minder te worden, omdat het vandalisme bij abri's in de gemeente (en ook landelijk) daalt. Natuurlijk blijft het streven om het vandalisme verder terug te dringen, maar voor het gebruik van lexaan abri's zijn we min of meer afhankelijk van de exploitant. We hebben overleg gepleegd met de exploitant (CBS Outdoor BV), zij voelen weinig voor uitbreiding van de proef (op dit moment). Wij hebben een contract met CBS waarin is vastgelegd dat zij verantwoordelijk zijn voor onderhoud en herstel van de abri's, maar dat geldt niet voor de lexaan abri's: dit is een 'extra' wens van ons en er is afgesproken dat de meerkosten van lexaan bij ons in rekening worden gebracht. Uitbreiding van de proef zou de gemeente dus geld kosten.

In overleg met CBS stellen we voor de proef in overleg met enigszins gewijzigd voort te zetten: één lexaan abri laten staan en de andere op een andere locatie herplaatsen (op deze manier zijn er voor de gemeente geen extra kosten aan verbonden). We willen zo meer ervaring op doen met de kwaliteit van lexaan op langere termijn. Dit geeft ons bovendien tijd om de (dalende) trend van vandalisme bij abri's in de gaten te houden om de noodzaak voor een vervolg of uitbreiding van de proef beter te kunnen beoordelen. Ook zal in de tussentijd nauw contact worden onderhouden met CBS en met de politie om zoveel mogelijk integraal samen te werken aan de bestrijding van vandalisme. We stellen de raad voor om begin 2013 een vervolg evaluatie te doen.

Motivering

Deze raadsbrief ligt nu voor omdat is toegezegd dat de raad(scommissie) in september wordt geïnformeerd (LTA van PO Leefomgeving).

Uitvoering/planning

Na besluit een nieuwe locatie uitzoeken en abri's blijven monitoren. Dit gaat in overleg met CBS.

Evaluatie

Voorstel voor vervolg evaluatie in 2013

Bijlagen / Ter inzage liggende stukken

Raadsbrief: evaluatie en voorstel voor vervolg.

Telefoon (050) 367 8525/ Marleen Stoutjesdijk
Onderwerp Evaluatie vandalismebestendige abri's

de leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Datum

Bijlage(n) -

Ons kenmerk RO11.2671034

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

In het najaar van 2009 heeft uw raad op initiatief van de ChristenUnie besloten dat we in de gemeente een proef zouden gaan uitvoeren met vandalismebestendige abri's. Op 29 juli 2010 hebben wij u per brief geïnformeerd over de start van deze proef en toegezegd dat we deze na ongeveer een jaar zouden evalueren. We hebben inmiddels van eind juli 2010 tot heden ervaring opgedaan met twee abri's van een soort plexiglas: lexaan. De ene staat op uw verzoek aan de Helperzoom, de andere op een geheime locatie waar eerdere jaren veel vandalisme was gepleegd. Deze is gekozen in overleg met CBS Outdoor BV, de partij die de abri's plaatst en onderhoudt. In deze brief vindt u de resultaten van de evaluatie. We stellen daarna voor om de proef met de bestaande twee lexaan abri's te verlengen.

Schades vandalismebestendige abri's

In de proefperiode is aan de Helperzoom één keer schade geweest: een lexaanplaat was uit het frame gedrukt, maar deze kon worden teruggeplaatst. Op de andere locatie zijn geen schades gemeld. Ook lijkt het niet zo te zijn dat naburige abri's meer schade hebben gehad, het vandalisme lijkt zich dus niet te hebben verplaatst.

Uitstraling

Een zorg van CBS en onszelf was de uitstraling van de lexaanplaten. We vreesden dat de lexaanplaten gevoelig zouden zijn voor o.a. weersinvloeden en daardoor snel dof zouden worden. Ook zijn lexaanplaten, in tegenstelling tot glas, gevoelig voor bekrassing en schade door vuur (brandstichting).

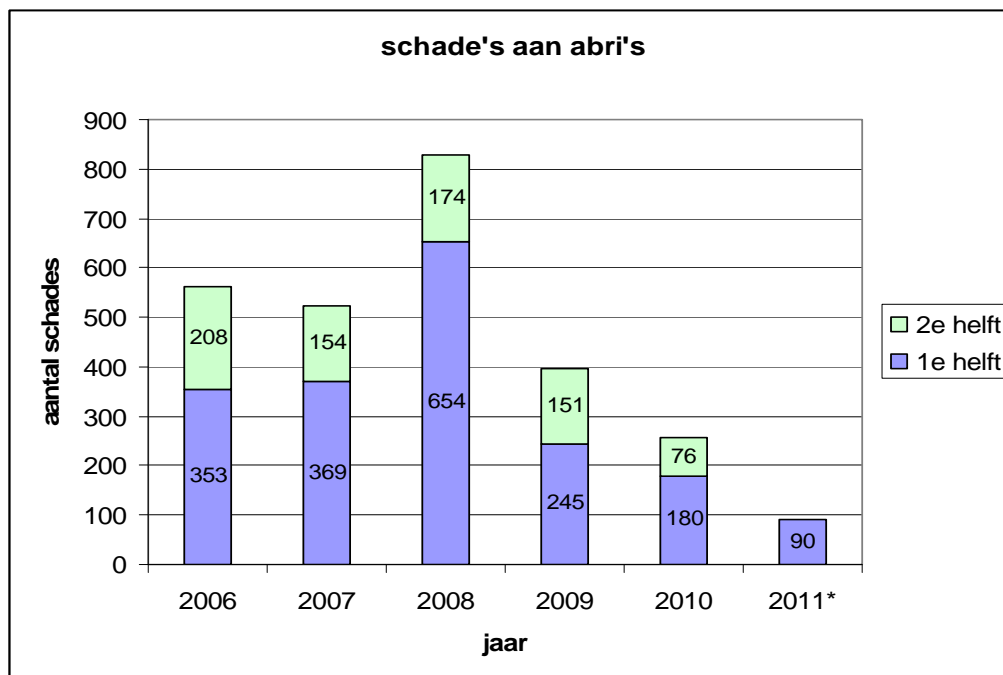
Na een jaar kunnen we constateren dat de abri's er nog goed uit zien en dat de platen voor een 'argeloze' voorbijganger nauwelijks te onderscheiden zijn van glazen platen. Van dichtbij is wel te zien dat de krassen op het lexaan de uitstraling niet ten goede komen. Verder moet de kanttekening worden gemaakt dat de abri aan de Helperzoom weinig bloot staat aan weersinvloeden, omdat deze onder een viaduct staat. Al met al hebben we onvoldoende ervaringsgegevens om te beoordelen of de lexaanplaten ook op de iets langere termijn mooi blijven.

In Hoorn is ook een proef gedaan met enkele lexaan abri's. Hier heeft (voor zover bij ons bekend) geen uitgebreide evaluatie plaatsgevonden. Wij hebben geïnformeerd hoe hun ervaringen zijn. Zij hebben één abri vrijwel meteen na plaatsing moeten vervangen, deze schade was veroorzaakt door brand. Verder melden ze dat de uitstraling van abri's (langzamerhand) minder wordt: het lexaan wordt dof.

Algemene trend: minder schade

In de jaren 2006 – 2010 is een duidelijk dalende trend te zien in het aantal schades¹ aan abri's. In de onderstaande grafiek is dit terug te zien. Enkele zaken vallen op.

- Voor 2011 zijn de cijfers van het eerste half jaar bekend tot en met **mei**. Dit cijfer is in de grafiek dus wat vertekend. Juni is echter gemiddeld genomen niet een maand die 'er uit springt', in positieve of negatieve zin, dus we verwachten dat het aantal schades in de eerste helft van 2011 in het totaal toch lager zal uitvallen dan de jaren ervoor.
- De eerste helft van ieder jaar laat (veel) meer schade zien dan de tweede helft. Dit heeft te maken met Oud & Nieuw.
- 2008 was een jaar met opvallend veel schade. Van de 828 schadegevallen waren er 377(!) in de eerste week van januari, dus gerelateerd aan Oud & Nieuw. Dit was de extreem mistige jaarwisseling, wellicht heeft het daar mee te maken.
- Op de uitschieter van 2008 na, laten de cijfers een dalende trend zien. CBS geeft aan dat zij dit ook landelijk ervaren. Hun verklaring is dat het mogelijk te danken is aan intensievere samenwerking tussen politie, gemeenten en CBS. Ze constateren ook dat omwonenden vaker en sneller bellen, waardoor er adequater kan worden gereageerd op schades.

* Voor 2011 eerste helft zijn de cijfers bekend tot en met **mei**.

¹ Schade wordt geteld per ruit, dus als er bijvoorbeeld van één abri drie ruiten (tegelijk) zijn vernield, telt dit als drie schadegevallen.

Aandachtspunten voor het vervolg

Voor het vervolg zijn diverse aandachtspunten van belang. Om te beginnen geeft CBS aan dat zij de Helperzoom een weinig representatieve abri vinden voor deze proef. In de (twee) jaren voor de plaatsing van de lexaan abri, is hier niet opvallend veel schade geweest. Ook staat deze abri zoals gezegd beschut voor weersinvloeden.

De ervaring van Hoorn is dat de lexaan abri's na verloop van tijd toch een minder representatieve uitstraling krijgen. Glas blijft mooi zolang het niet wordt vernield en kan dus in theorie oneindig lang meegaan. Lexaan zal waarschijnlijk wel na een bepaalde periode moeten worden vervangen, we kunnen alleen nog niet beoordelen na hoeveel tijd, dit zou bovendien afhankelijk kunnen zijn van de specifieke locatie.

Kosten en rol gemeente

Lexaanplaten zijn aanzienlijk duurder (ca. 4x) dan glasplaten. We hebben hiervoor enkele onzekerheden geschetst over de levensduur en vandalismebestendigheid van lexaan (door bv. krassen en brandschade). Ook speelt mee dat het voor de exploitant niet efficiënt is om twee verschillende soorten abri's te moeten onderhouden. Er moeten dan bijvoorbeeld voorraden glas- én lexaanplaten zijn en bij iedere schade moet worden beoordeeld welke platen en bevestigingsmaterialen nodig zijn voor reparatie. Hierdoor is het (nog) niet mogelijk om te berekenen waar een eventueel 'omslagpunt' ligt: na hoeveel schade aan glas het goedkoper wordt om lexaan te plaatsen.

Een ander aandachtspunt is meer overkoepelend, maar hangt wel samen met de kostenafweging. De gemeente gaat via een aanbesteding een contract aan met een bedrijf, in dit geval CBS Outdoor BV. Deze exploitant betaalt de gemeente om gebruik te mogen maken van de openbare ruimte om abri's met reclame te plaatsen. CBS is onder dit contract verantwoordelijk voor het plaatsen, onderhouden en zo nodig repareren van abri's. De gemeente is verantwoordelijk voor het opruimen wanneer er glas van een vernielde abri op straat ligt, ook dragen wij de kosten hiervoor.

Aangezien we in het huidige contract over de abri's geen afspraken hebben vastgelegd over vandalismebestendige (lexaan) abri's, brengt CBS de meerkosten hiervan bij ons in rekening. Voor het plaatsen van de abri's in deze proef heeft de gemeente geld beschikbaar gesteld en is CBS bereid gevonden het onderhoud te doen. In het huidige contract kunnen wij geen eisen stellen aan CBS om mee te werken aan eventuele plaatsing en onderhoud van lexaan abri's, tenzij we hiervoor middelen beschikbaar stellen.

Overigens onderhouden wij natuurlijk wel een regelmatig contact met het CBS om de kwaliteit van de abri's in de stad te monitoren. Ook overleggen wij met de politie over schades aan abri's, waar mogelijk neemt de politie opvallende meldingen mee in de integrale aanpak van vandalisme. Het is erg lastig om individuele schades aan te pakken, wanneer er aanwijzingen zijn dat er veel meldingen zijn van een bepaalde abri of buurt, wordt de politie gevraagd hier extra alert op te zijn.

Afweging en conclusie

Ondanks de daling van het aantal schadegevallen aan abri's, willen we er als gemeente naar blijven streven om het vandalisme verder terug te dringen. Wij hebben overleg gehad met CBS over mogelijkheden voor het vervolg van deze proef.

Hoewel de resultaten van de proef voorzichtig positief te noemen zijn, geeft CBS aan geen aanleiding te zien om de proef uit te breiden. De afweging hiervoor is dat aan de ene kant de schade aan abri's structureel lijkt af te nemen, terwijl aan de andere kant lexaan duurrer is dan glas en het nog onduidelijk is hoe lang de lexaanplaten netjes genoeg blijven.

We stellen voor om de proef wel voort te zetten om meer ervaring op te doen met de lexaan abri's. Daarbij kan de abri op de geheime locatie op dezelfde plaats blijven staan, omdat hier de invloeden van weersomstandigheden en (langdurig) gebruik goed beoordeeld kunnen worden. De lexaanplaten van de abri aan de Helperzoom zouden elders kunnen worden hergebruikt. Hiervoor kunnen we in overleg met CBS een locatie zoeken waar de laatste jaren meer dan gemiddeld schade is gemeld én waar de abri niet te beschut staat. We willen de lexaan abri's vanaf dat moment nog 2 à 3 jaar laten staan om de effecten op langere termijn te beoordelen. Ondertussen kunnen we dan kijken of de dalende trend in het vandalisme bij abri's zich voortzet. Ook in deze periode blijven we natuurlijk regelmatig informatie uitwisselen met CBS en de politie.

Begin 2013 zullen wij een vervolg evaluatie doen en u hierover informeren. Mochten de resultaten daartoe aanleiding geven, kunnen we in de nieuwe aanbesteding kijken of het de moeite waard is om specifieke afspraken te maken over lexaan abri's, bijvoorbeeld om deze (al dan niet tijdelijk) in te zetten op plaatsen waar veel vandalisme is.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er nieuwe ontwikkelingen zijn, dan houden we u daarvan uiteraard op de hoogte.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,